

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра медичної реабілітації, валеології та оздоровчих технологій в спорті

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ
(підпис)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 39. Догляд за важкохворими та неповносправними

рівень вищої освіти   Перший (бакалаврський)
галузь знань   I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальність   I7 Терапія та реабілітація
освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»
форма(и) здобуття освіти   денна

Київ-2025 рік

ЗМІСТ

1	Загальна інформація про навчальну дисципліну	4
2	Опис навчальної дисципліни	5
2.1	Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	5
2.2	Міждисциплінарні зв'язки:	6
3	Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми	7
4	Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми	8
5	Структура та обсяг навчальної дисципліни	9
5.1	Тематика семінарських занять	11
5.2	Тематика практичних занять	13
5.3	Тематика лабораторних занять	15
5.4	Тематика самостійної роботи здобувачів	15
6	Інформація про індивідуальне завдання	16
7	Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	17
8	Політика дисципліни	19
9	Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача	20
9.1	Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.	20
9.2	Методи контролю та оцінювання	21
9.3	Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.	21
9.4	Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми підсумкового (семестрового) контролю.	24
9.5	Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті	25
10	Рекомендовані джерела інформації	25

1 Загальна інформація про навчальну дисципліну

1.1. Назва навчальної дисципліни, код в освітній програмі	Догляд за важкохворими та неповносправними, ОК39
1.2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
1.3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	2-й рік навчання, 3-й семестр
1.4. Обсяг навчальної дисципліни за формами здобуття освіти	очна (денна)
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин, в тому числі:	90
• аудиторні години	40
лекції	14
семінарські	14
практичні	12
• самостійна робота	50
1.5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	залік
1.6. Інформація про консультації	Згідно затвердженого графіка консультацій
1.7. Мова викладання	українська
1.8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача(ів) (науковий ступінь, вчене звання)	Кандидат медичних наук, доцент Бібікова Вікторія Миколаївна
1.9. Контактна інформація викладача	bibikova.viktoriia@tnu.edu.ua

2 Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни.

Дисципліна «Догляд за важкохворими та неповносправними» є складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація» та спрямована на формування системного уявлення про принципи, методи й організаційні засади догляду за пацієнтами з тяжкими захворюваннями та стійкими функціональними обмеженнями. Зміст дисципліни орієнтований на поєднання теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для забезпечення безпечного, етичного та ефективного догляду в умовах закладів охорони здоров'я, реабілітаційних установ і домашнього догляду.

У межах дисципліни розглядаються етичні та деонтологічні основи професійної діяльності, особливості комунікації з важкохворими пацієнтами та їхніми родинами, питання безпечного середовища й інфекційного контролю. Значна увага приділяється організації життєзабезпечення пацієнта, догляду за шкірою, харчуванню, гігієнічним заходам, забезпеченню мобільності, позиціонуванню та профілактиці ускладнень, пов'язаних із тривалою нерухомістю.

Дисципліна охоплює також питання спеціального догляду, зокрема спостереження та моніторингу стану важкохворого, особливостей догляду при порушеннях функцій дихальної, серцево-судинної, травної та сечовидільної систем, а також догляду за пацієнтами з неврологічними порушеннями, після хірургічних втручань і в термінальних станах. Окремий акцент зроблено на паліативному підході, міждисциплінарній взаємодії та ролі фізичного терапевта у підтримці якості життя пацієнта.

Навчання здійснюється у формах лекційних, семінарських і практичних занять. Поточний контроль передбачає усне опитування на семінарських заняттях, проміжний контроль — тестування за результатами кожного модуля. Практична спрямованість дисципліни реалізується через виконання практичних робіт, підготовку рефератів і презентацій. Підсумковою формою контролю є залік.

2.1 Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань і практичних умінь щодо організації та здійснення догляду за важкохворими та неповносправними особами з урахуванням етичних, безпекових і клінічних аспектів, а також у підготовці майбутніх фахівців з фізичної терапії та реабілітації до ефективної роботи в мультидисциплінарній команді з метою підтримки функціонального стану, профілактики ускладнень і покращення якості життя пацієнтів.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними та організаційними засадами догляду за важкохворими та особами з інвалідністю;
  - формування розуміння етичних і деонтологічних принципів професійної діяльності та особливостей комунікації з пацієнтами і членами їхніх родин;
  - засвоєння основ інфекційного контролю та принципів створення безпечного середовища в закладах охорони здоров'я і реабілітації;
  - набуття знань щодо організації харчування, гігієнічного догляду та забезпечення базових потреб важкохворих пацієнтів;
  - формування практичних умінь щодо забезпечення мобільності, позиціонування, переміщення пацієнтів і профілактики ускладнень, пов'язаних із тривалою нерухомістю;
  - оволодіння навичками спостереження, оцінювання та моніторингу функціонального стану пацієнта;
  - ознайомлення з особливостями догляду при порушеннях функцій основних органів і систем, у післяопераційний період, при неврологічних захворюваннях і термінальних станах;
  - формування уявлення про паліативний підхід і роль фізичного терапевта у забезпеченні міждисциплінарної допомоги.
- Цілями вивчення дисципліни є:
- формування професійної готовності здобувачів вищої освіти до участі в організації та реалізації догляду за важкохворими та неповносправними особами;
  - розвиток здатності застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях догляду з урахуванням індивідуальних потреб пацієнта;
  - забезпечення інтеграції знань з фізичної терапії та реабілітації у процесі догляду з метою профілактики вторинних ускладнень і підтримки функціональної незалежності;
  - підготовка здобувачів до свідомого, етично виваженого та відповідального виконання професійних обов'язків у сфері догляду та реабілітації.

2.2 Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити дисципліни:

ОК 10. Анатомія та фізіологія людини

ОК 11. Латинська мова та медична термінологія

ОК 14. Основи фізичної терапії. Вступ до спеціальності

ОК 15. Основи загальної патології та патофізіології

ОК 20. Професійна етика та комунікативна культура

Постреквізити дисципліни:

ОК 18. Долікарська медична допомога

ОК 21. Терапевтичні вправи

ОК 22. Методи дослідження у фізичній терапії

- ОК 24. Фізична терапія при захворюваннях опорно-рухового апарату
- ОК 25. Фізична терапія при захворюваннях нервової системи
- ОК 28. Фізична терапія у внутрішній медицині
- ОК 29. Фізична терапія при хірургічних захворюваннях та онкології
- ОК 31. Технічні засоби у фізичній терапії
- ОК 33. Організація надання реабілітаційної допомоги особам з особливими потребами
- ОК 38. Організація реабілітаційних заходів постраждалим внаслідок бойових дій

Формат проведення дисципліни

Навчальна дисципліна «Догляд за важкохворими та неповносправними» реалізується з використанням очних та дистанційних форм навчання, що забезпечує поєднання безпосередньої взаємодії зі здобувачами вищої освіти та використання сучасних цифрових освітніх інструментів. Освітній процес здійснюється у формах лекційних, семінарських і практичних занять.

Лекційні заняття спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти цілісного теоретичного розуміння основ догляду за важкохворими та неповносправними особами, етичних і організаційних засад такої діяльності, а також ролі фізичного терапевта у забезпеченні безпеки, профілактики ускладнень і підтримки якості життя пацієнтів.

Семінарські заняття мають на меті поглиблення й систематизацію теоретичних знань, розвиток професійного мислення, умінь аналізувати клінічні та організаційні ситуації, аргументовано висловлювати власні судження й брати участь у фаховому обговоренні. Поточний контроль знань здійснюється у формі усного опитування під час семінарських занять.

Практичні заняття орієнтовані на формування та вдосконалення практичних навичок догляду за важкохворими та неповносправними пацієнтами, відпрацювання елементів спостереження, позиціонування, забезпечення мобільності, моніторингу стану та виконання інших професійних дій відповідно до тем дисципліни. Практична складова реалізується через виконання практичних робіт і розв'язання ситуаційних завдань.

Проміжний контроль результатів навчання проводиться у формі тестування після завершення кожного модуля. Підсумковий контроль з дисципліни здійснюється у формі заліку.

У процесі вивчення дисципліни передбачено виконання індивідуальних навчальних завдань, зокрема підготовку двох рефератів за темами 1.3 і 1.4, підготовку двох презентацій за темами 1.1 і 1.2, а також виконання чотирьох практичних робіт за темами 2.1, 2.2, 2.3 і 2.4.

Для організації дистанційної складової навчання, проведення онлайн-занять і консультацій, розміщення навчальних матеріалів, подання завдань та здійснення зворотного зв'язку використовуються цифрові освітні платформи Google Meet і Google Classroom.

3 Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при

вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми

ІК1 Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп.

ЗК02. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність використовувати Інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК07. Здатність до міжособистісної взаємодії

СК 01. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові і пов'язані з ними функції, що забезпечують активність і участь особи.

СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії.

СК 03. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність з фізичної терапії осіб різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп.

СК 04. Здатність виконувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії для збору якісних (спостереження, опитування) і кількісних (вимірювання та тестування) даних, пов'язаних з фізичним станом пацієнта/клієнта, його функціональними можливостями, активністю та участю (додаток 1 до Стандарту).

СК 05. Здатність, під супервізією фізичного терапевта, ефективно реалізовувати програму фізичної терапії відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта.

СК 06. Здатність, за дорученням фізичного терапевта, здійснювати моніторинг реакцій і стану пацієнтів/клієнтів різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп, під час виконання призначених заходів/тестів, включно з документуванням, звітуванням про отримані результати

СК 07. Здатність провадити професійну діяльність для відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що регулюють практику фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту, загальнонаціональних цінностей та традицій населення України.

СК 08. Здатність ефективно спілкуватися, зокрема навчати пацієнта/клієнта, його родину й опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та обмежень життєдіяльності та популяризувати здоровий спосіб життя.

4 Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми

Шифр РН	Програмні результати навчання	Методи навчання	Засоби діагностики / методи оцінювання
РН03	Дотримуватися етики професійного спілкування у процесі догляду за важкохворими та неповносправними особами, діяти етично та відповідально з дотриманням принципів доброчесності	Лекції, семінарські заняття з аналізом етичних ситуацій у догляді, обговорення професійних кейсів, підготовка презентацій за темами 1.1, 1.2	Усне опитування на семінарських заняттях, оцінювання презентацій, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
РН04	Вести професійну документацію.	Лекційні заняття з розглядом вимог до професійної документації у фізичній терапії, практичні заняття з опрацювання прикладів реабілітаційної документації, самостійна робота з навчально-методичними матеріалами.	Усне опитування на практичних заняттях, оцінювання виконання практичних робіт, тестування після модулів, підсумковий екзамен.
РН05	Використовувати інформаційно-комунікаційні технології для пошуку, опрацювання та систематизації фахової інформації з питань догляду за важкохворими та неповносправними	Лекції, семінарські заняття з аналізом електронних джерел, самостійна робота з цифровими ресурсами, підготовка рефератів за темами 1.3, 1.4	Усне опитування, оцінювання рефератів, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
РН07	Застосовувати медико-біологічні, психолого-педагогічні та соціальні знання для обґрунтування заходів догляду за важкохворими та неповносправними особами	Лекції, семінарські заняття з міждисциплінарним аналізом стану пацієнтів, практичні заняття з розбору ситуаційних завдань	Усне опитування на семінарських заняттях, оцінювання практичних робіт, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
РН09	Аналізувати та застосовувати сучасні науково-доказові дані для	Лекції, семінарські заняття з аналізом доказових підходів у догляді,	Усне опитування, оцінювання рефератів,

	обґрунтування заходів догляду та профілактики ускладнень	самостійна робота з фаховими джерелами, підготовка рефератів	тестування після кожного модуля, підсумковий залік
PH11	Застосовувати елементи обстеження, спостереження та контролю стану важкохворих і неповносправних осіб, оцінювати та інтерпретувати отриману інформацію	Лекції, практичні заняття з формування навичок моніторингу стану пацієнта, виконання практичних робіт за темами 2.1, 2.2, 2.3, 2.4	Оцінювання практичних робіт, усне опитування, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
PH12	Реалізовувати окремі компоненти індивідуального реабілітаційного плану, що стосуються фізичної терапії, у процесі догляду за пацієнтами під супервізією	Лекції, практичні заняття з моделювання процесу догляду та підтримки функціональної активності пацієнтів	Оцінювання практичних робіт, усне опитування, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
PH13	Проводити пацієнтоцентричну практичну діяльність за узгодженням із пацієнтом, родиною та мультидисциплінарною командою.	Лекційні заняття з розкриттям принципів пацієнтоцентричності; практичні заняття з аналізу клінічних ситуацій та комунікації з пацієнтом.	Усні опитування, модульне тестування, екзамен.
PH14	Проводити безпечну для пацієнта та фахівця професійну діяльність у процесі догляду за важкохворими та неповносправними особами	Лекції, семінарські та практичні заняття з аналізом безпечних умов догляду, відпрацювання навичок безпечного переміщення пацієнтів	Усне опитування, оцінювання практичних робіт, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
PH16	Здійснювати ефективну професійну комунікацію у різних формах	Семінарські заняття з обговорення клінічних випадків; групова робота; презентація результатів виконаних завдань; комунікація у змішаному форматі навчання	Усне опитування; оцінювання презентації; поточний контроль участі в обговореннях; екзамен
PH17	Проводити інструктаж та навчання пацієнтів, членів їх родин і опікунів щодо основ догляду, безпеки та підтримки функціональної активності	Лекції, семінарські заняття з аналізом освітньої взаємодії з пацієнтами і родинами, практичні заняття з відпрацювання навичок інструктування	Усне опитування, оцінювання практичних робіт, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
PH18	Оцінювати результати виконання заходів фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно додатку 2 до Стандарту), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.	Лекційні заняття з питань моніторингу результатів фізичної терапії, семінарські заняття з аналізу динаміки функціонального стану пацієнта, практичні заняття з порівняння	Усне опитування, тестування після кожного модуля, оцінювання презентації, аналіз виконаних практичних завдань,

		результатів первинного та повторного обстеження, самостійна підготовка навчальних матеріалів і презентації.	підсумковий екзамен.
--	--	---	----------------------

5 Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	усього годин	у тому числі			
Л		Сем	Пр	СР	
1	2	3	4	5	6
МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОГЛЯДУ ЗА ВАЖКОХВОРИМИ ТА НЕПОВНОСПРАВНИМИ	42	6	8	4	24
Тема 1.1. Професійна етика, деонтологія та комунікація у догляді Поняття медичної етики й деонтології у роботі з важкохворими та людьми з інвалідністю. Комунікація з пацієнтом і родиною, конфіденційність, інформована згода, попередження ятрогеній. Особливості спілкування з пацієнтами з когнітивними/психоемоційними порушеннями та сенсорними обмеженнями	9	1	2	0	6
Тема 1.2. Безпечне середовище та інфекційний контроль у закладах догляду Санітарно-протиепідемічний режим, гігієна рук, дезінфекція, асептика й антисептика, профілактика внутрішньолікарняних інфекцій. Організація безпечного простору палати/відділення, профілактика падінь і травм, базові принципи безпеки персоналу й пацієнта	9	1	2	0	6
Тема 1.3. Організація життєзабезпечення: харчування, питний режим, особиста гігієна Лікувальне харчування, допомога під час приймання їжі, ризики дисфагії, організація питного режиму. Догляд за шкірою, волоссям, ротовою порожниною; інтимна гігієна; використання суден/сечоприймачів. Профілактика дегідратації та нутритивної недостатності як чинників ускладнень	12	2	2	2	6
Тема 1.4. Мобільність, позиціонування та профілактика ускладнень нерухомості Ліжко та його обладнання, режими рухової активності, техніки переміщення/транспортування та перекладання пацієнта. Профілактика пролежнів (ризики, огляд шкіри, розвантаження, догляд). Базові підтримувальні процедури (тепло/холод, компреси, оксигенотерапія як елемент догляду за призначенням) у межах компетентностей	12	2	2	2	6
МОДУЛЬ 2. СПЕЦІАЛЬНИЙ ДОГЛЯД, ПАЛІАТИВНА ПІДТРИМКА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНІ ВТРУЧАННЯ	48	8	6	8	26

1	2	3	4	5	6
Тема 2.1. Спостереження та моніторинг стану важкохворого Температура тіла, пульс, артеріальний тиск, дихання, оцінка болю, добовий діурез і водний баланс. Виявлення “червоних прапорців” і алгоритм повідомлення медичній команді. Оцінка функціонального стану як основа планування догляду та реабілітаційних цілей	12	2	2	2	6
Тема 2.2. Догляд при порушеннях дихальної та серцево-судинної систем Ознаки дихальної/серцевої недостатності, позиційна допомога, контроль за симптомами, профілактика ускладнень. Особливості догляду при типових станах (бронхіт/пневмонія/астма; гіпертонічна хвороба, недостатність кровообігу тощо) і підтримка виконання реабілітаційних рекомендацій у межах міждисциплінарної взаємодії	12	2	2	2	6
Тема 2.3. Догляд при порушеннях травлення та сечовиділення; управління виділеннями Допомога при нудоті/блюванні, організація догляду при закрепках/діареї; базові принципи догляду при застосуванні клізм (за призначенням і відповідно до локальних протоколів). Догляд при нетриманні/затримці сечі, профілактика ускладнень, догляд за катетером (у межах допусків та під контролем медсестринства/лікаря).	12	2	2	2	6
Тема 2.4. Догляд за хірургічними, неврологічними та термінальними пацієнтами: паліативний підхід Підготовка до операції та післяопераційний догляд, профілактика ускладнень іммобілізації. Специфіка догляду при рухових обмеженнях (у т.ч. після інсульту), при порушеннях психічної сфери, сенсорних порушеннях (зір/слух). Основи паліативної підтримки: психологічні й моральні аспекти, участь родини, догляд у термінальних станах і під час агонії в межах мультидисциплінарної допомоги	12	2	0	2	8
РАЗОМ	90	14	14	12	50
<i>годин</i>					
<i>кредитів</i>	3				
Підсумковий (семестровий) контроль	залік				

5.1 Тематика семінарських занять

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
1.	Тема 1.1. Професійна етика, деонтологія та комунікація у догляді за важкохворими та неповносправними Семінарське заняття 1 <i>Мета семінарського заняття:</i>	2

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	поглибити розуміння етичних і деонтологічних засад догляду за важкохворими та неповносправними особами, сформувані усвідомлення значення професійного спілкування у взаємодії з пацієнтами та членами їх родин. Зміст семінарського заняття: аналіз основних принципів професійної етики у сфері догляду; обговорення особливостей комунікації з важкохворими пацієнтами; розгляд етичних дилем у практиці догляду; заслуховування та обговорення презентацій за темою	
2.	Тема 1.2. Безпечне середовище та інфекційний контроль у догляді за важкохворими Семінарське заняття 2 Мета семінарського заняття: сформувані розуміння принципів забезпечення безпечного середовища та інфекційного контролю під час догляду за важкохворими та неповносправними особами. Зміст семінарського заняття: обговорення чинників ризику для пацієнта і персоналу; аналіз санітарно-гігієнічних вимог у закладах охорони здоров'я; дискусія щодо профілактики внутрішньолікарняних інфекцій; заслуховування та обговорення презентацій за темою	2
3.	Тема 1.3. Організація життєзабезпечення та гігієнічного догляду важкохворих Семінарське заняття 3 Мета семінарського заняття: поглибити знання щодо організації харчування, гігієнічного догляду та забезпечення базових потреб важкохворих і неповносправних осіб. Зміст семінарського заняття: аналіз особливостей догляду за шкірою та слизовими оболонками; обговорення ролі харчування і питного режиму у профілактиці ускладнень; розгляд типових проблем, що виникають у процесі догляду; обговорення матеріалів рефератів за темою	2
4.	Тема 1.4. Мобільність, позиціонування та профілактика ускладнень нерухомості Семінарське заняття 4 Мета семінарського заняття: сформувані цілісне уявлення про значення мобільності та правильного позиціонування у догляді за важкохворими та профілактиці ускладнень тривалої нерухомості. Зміст семінарського заняття: обговорення причин і наслідків гіподинамії; аналіз принципів профілактики пролежнів; дискусія щодо ролі фізичного терапевта у підтримці рухової активності; обговорення матеріалів рефератів за темою	2

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
5.	<p>Тема 2.1. Спостереження та моніторинг стану важкохворого Семінарське заняття 5 Мета семінарського заняття: сформувати вміння аналізувати показники функціонального стану важкохворих та оцінювати їх значення для організації догляду. Зміст семінарського заняття: обговорення основних параметрів спостереження за станом пацієнта; аналіз типових змін життєвих показників; розбір ситуаційних прикладів із практики догляду; фахова дискусія за результатами обговорення</p>	2
6.	<p>Тема 2.2. Догляд при порушеннях функцій дихальної та серцево-судинної систем Семінарське заняття 6 Мета семінарського заняття: поглибити розуміння особливостей догляду за пацієнтами з порушеннями дихальної та серцево-судинної систем. Зміст семінарського заняття: аналіз основних клінічних проявів порушень дихання і кровообігу; обговорення заходів профілактики ускладнень; розгляд ролі позиціонування та спостереження у догляді; участь у професійній дискусії</p>	2
7.	<p>Тема 2.3. Догляд при порушеннях травлення та сечовиділення Семінарське заняття 7 Мета семінарського заняття: сформувати розуміння специфіки догляду за важкохворими з порушеннями функцій травної та сечовидільної систем. Зміст семінарського заняття: обговорення основних проблем догляду при порушеннях травлення; аналіз особливостей догляду при нетриманні та затримці сечі; розгляд профілактики ускладнень; підсумкова фахова дискусія.</p>	2
	Всього	14

5.2 Тематика практичних занять

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
1.	<p>Тема 1.3. Організація життєзабезпечення та гігієнічного догляду важкохворих Практичне заняття 1 Мета практичного заняття: сформувати практичні навички організації харчування, гігієнічного догляду та забезпечення базових потреб важкохворих і неповносправних осіб з урахуванням їх функціонального стану. Зміст практичного заняття:</p>	2

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	відпрацювання алгоритмів догляду за шкірою та слизовими оболонками; практичні дії з організації харчування та питного режиму; аналіз типових помилок у процесі догляду; виконання практичного завдання за темою	
2.	Тема 1.4. Мобільність, позиціонування та профілактика ускладнень нерухомості Практичне заняття 8 <i>Мета практичного заняття:</i> сформувати практичні уміння безпечного позиціонування та переміщення важкохворих пацієнтів з метою профілактики ускладнень тривалої нерухомості. <i>Зміст практичного заняття:</i> відпрацювання технік позиціонування пацієнтів у ліжку; практичне ознайомлення з методами профілактики пролежнів; моделювання ситуацій догляду за пацієнтами з обмеженою рухливістю; виконання практичного завдання за темою	2
3.	Тема 2.1. Спостереження та моніторинг стану важкохворого Практичне заняття 3 <i>Мета практичного заняття:</i> сформувати навички спостереження, оцінювання та фіксації показників функціонального стану важкохворих і неповносправних осіб. <i>Зміст практичного заняття:</i> практичне відпрацювання вимірювання основних життєвих показників; аналіз змін функціонального стану пацієнта; інтерпретація отриманих результатів для організації догляду; виконання практичного завдання за темою	2
4.	Тема 2.2. Догляд при порушеннях функцій дихальної та серцево-судинної систем Практичне заняття 4 <i>Мета практичного заняття:</i> сформувати практичні навички догляду за пацієнтами з порушеннями дихальної та серцево-судинної систем у межах компетентностей фахівця з фізичної терапії. <i>Зміст практичного заняття:</i> відпрацювання елементів догляду при задишці та порушеннях кровообігу; практичне застосування позиційної допомоги; аналіз клінічних ситуацій, пов'язаних із ризиком ускладнень; виконання практичного завдання за темою	2
5.	Тема 2.3. Догляд при порушеннях травлення та сечовиділення Практичне заняття 5 <i>Мета практичного заняття:</i> сформувати практичні уміння догляду за важкохворими пацієнтами з порушеннями функцій травної та сечовидільної систем.	2

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	Зміст практичного заняття: відпрацювання алгоритмів догляду при порушеннях травлення; практичні дії з організації догляду при нетриманні та затримці сечі; аналіз заходів профілактики ускладнень; виконання практичного завдання за темою	
6.	Тема 2.4. Догляд за хірургічними, неврологічними та термінальними пацієнтами. Паліативний підхід Практичне заняття 6 Мета практичного заняття: сформувати практичні навички догляду за пацієнтами з різними клінічними станами з урахуванням принципів паліативної допомоги та безпеки. Зміст практичного заняття: моделювання ситуацій догляду за післяопераційними та неврологічними пацієнтами; відпрацювання елементів паліативного догляду; аналіз ролі родини та міждисциплінарної команди; виконання практичного завдання за темою	2
	Всього	12

5.3 Тематика лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені.

5.4 Тематика самостійної роботи здобувачів

п/н	Зміст навчального матеріалу	Вид діяльності	Кількість годин
1	Тема 1.1. Професійна етика, деонтологія та комунікація у догляді за важкохворими та неповносправними	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу; аналіз етичних принципів догляду; підготовка та оформлення презентації за темою	6
2	Тема 1.2. Безпечне середовище та інфекційний контроль у догляді	Опрацювання навчальних і методичних матеріалів; систематизація знань з інфекційної безпеки; підготовка та оформлення презентації за темою	6
3	Тема 1.3. Організація життєзабезпечення та гігієнічного догляду важкохворих	Самостійне вивчення навчальних матеріалів; аналіз особливостей харчування й гігієнічного догляду; підготовка та оформлення реферату за темою	6
4	Тема 1.4. Мобільність, позиціонування та профілактика ускладнень нерухомості	Опрацювання теоретичних джерел; аналіз причин і наслідків гіподинамії; підготовка та оформлення реферату за темою	6

5	Тема 2.1. Спостереження та моніторинг стану важкохворого	Самостійне опрацювання навчальних матеріалів; узагальнення показників функціонального стану; виконання практичної роботи з аналізу стану пацієнта	6
6	Тема 2.2. Догляд при порушеннях функцій дихальної та серцево-судинної систем	Вивчення навчальних і науково-методичних джерел; аналіз типових ускладнень; виконання практичної роботи з планування догляду	6
7	Тема 2.3. Догляд при порушеннях травлення та сечовиділення	Самостійне опрацювання теоретичних матеріалів; аналіз проблем догляду; виконання практичної роботи з обґрунтування профілактичних заходів	6
8	Тема 2.4. Догляд за хірургічними, неврологічними та термінальними пацієнтами. Паліативний підхід	Аналіз навчальної літератури; систематизація знань щодо паліативного догляду; виконання практичної роботи з моделювання доглядових заходів	8
	Всього		50

6 Інформація про індивідуальне завдання

Робочою програмою дисципліни «Догляд за важкохворими та неповносправними» передбачено виконання індивідуальних навчальних завдань як складової поточного контролю результатів навчання. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення й систематизацію теоретичних знань здобувачів вищої освіти, розвиток професійного мислення, формування здатності аналізувати стан важкохворих і неповносправних осіб, а також набуття практичних умінь застосування принципів догляду у професійній діяльності фахівця з фізичної терапії та реабілітації.

Індивідуальна навчальна робота реалізується у формах практичних робіт, аналітичних і узагальнювальних завдань, рефератів і презентацій відповідно до тематики дисципліни та логіки її змістових модулів.

6.1 Практичні завдання (ситуативні кейси)

1. Аналіз показників функціонального стану важкохворого та визначення пріоритетів догляду.
2. Оцінка змін життєвих показників пацієнта та їх значення для організації догляду і безпеки.
3. Обґрунтування особливостей догляду за пацієнтами з порушеннями дихальної функції.
4. Аналіз заходів догляду при порушеннях серцево-судинної системи та профілактики ускладнень.
5. Оцінка проблем догляду при порушеннях функцій травлення та шляхів їх корекції.
6. Аналіз особливостей догляду при нетриманні або затримці сечі у важкохворих пацієнтів.

7. Обґрунтування принципів безпечного догляду за післяопераційними та неврологічними пацієнтами.
8. Аналіз ролі паліативного підходу у догляді за термінальними пацієнтами та підтримці якості життя.

6.2 Орієнтовні теми рефератів

1. Організація життєзабезпечення та гігієнічного догляду важкохворих і неповносправних осіб.
2. Значення харчування та питного режиму у профілактиці ускладнень у важкохворих пацієнтів.
3. Мобільність і позиціонування як складові профілактики пролежнів та інших ускладнень нерухомості.
4. Роль фізичного терапевта у забезпеченні безпечного догляду за пацієнтами з обмеженою рухливістю.

6.3 Орієнтовні теми презентацій

1. Професійна етика та деонтологія у догляді за важкохворими та неповносправними.
2. Комунікація з важкохворими пацієнтами та членами їх родин у процесі догляду.
3. Безпечне середовище та інфекційний контроль у догляді за важкохворими.
4. Профілактика ризиків і ускладнень у процесі догляду за пацієнтами з тяжкими захворюваннями.

7 Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання:

Забезпечення реалізації навчальної дисципліни «Догляд за важкохворими та неповносправними» здійснюється на основі поєднання навчально-методичних, інформаційних і технічних ресурсів, необхідних для організації освітнього процесу у формах лекційних, семінарських і практичних занять із урахуванням очної та дистанційної складових навчання.

До основних засобів навчання належать навчально-методичні матеріали дисципліни, зокрема робоча програма та силабус, матеріали лекцій, методичні рекомендації до семінарських і практичних занять, а також дидактичні матеріали для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. У процесі навчання використовуються мультимедійні засоби, зокрема презентації, відеофрагменти, графічні схеми, таблиці та ілюстративні матеріали, що сприяють кращому розумінню й засвоєнню змісту дисципліни.

Освітній процес підтримується використанням комп'ютерної техніки з доступом до мережі Інтернет і цифрових інструментів для забезпечення дистанційної та синхронної взаємодії між викладачем і здобувачами вищої освіти. Проведення онлайн-занять, консультацій та обговорень здійснюється з використанням платформи Google Meet, а розміщення навчальних матеріалів, індивідуальних завдань, тестових матеріалів, організація зворотного зв'язку та

облік результатів навчання забезпечуються через платформу Google Classroom.

Для проведення практичних занять застосовуються навчальні кейси, ситуаційні та аналітичні завдання, матеріали для моделювання процесів догляду за важкохворими та неповносправними особами, а також зразки документації й методичні матеріали, що відображають особливості професійної діяльності фізичного терапевта у складі міждисциплінарної команди.

Контроль і оцінювання результатів навчання здійснюються з використанням тестових завдань для проміжного контролю, індивідуальних навчальних завдань (практичних робіт, рефератів, презентацій) та усного опитування під час семінарських занять. Сукупність визначених ресурсів забезпечує належні умови для формування професійних компетентностей майбутніх фахівців з фізичної терапії та реабілітації і сприяє ефективному поєднанню теоретичної підготовки з практичною діяльністю в межах дисципліни.

Для проведення занять з навчальної дисципліни «Догляд за важкохворими та неповносправними» використовуються:

- масажний стіл Vigor для відпрацювання навичок догляду, позиціонування пацієнтів, профілактики пролежнів та моделювання ситуацій догляду за лежачими хворими;
- масажний стілець Relax для демонстрації та відпрацювання елементів догляду, допомоги при зміні положення тіла та організації комфортного положення пацієнта;
- валики та напіввалики для реабілітації і масажу EasyFit та 4Fizio для позиціонування пацієнтів, профілактики ускладнень тривалої нерухомості та підтримки правильного положення тіла;
- м'ячі для фітнесу FitGo (650 мм) для навчання базовим елементам мобілізації, підтримки рухової активності та профілактики гіподинамії;
- масажні ролики EasyFit Grid Roller Extreme та PowerPlay Mini EPP Foam Roller для відпрацювання елементів догляду за м'якими тканинами, профілактики м'язового напруження та сенсорної стимуляції;
- масажні м'ячі EasyFit Goober та Zelart Duoball для сенсорної стимуляції, релаксації та зменшення дискомфорту у пацієнтів з обмеженою рухливістю;
- балансувальна платформа кільце SNS для демонстрації принципів підтримки рівноваги та безпечної мобілізації пацієнтів у межах доглядових заходів;
- крісло колісне Норма-Трейд для навчання навичкам переміщення, транспортування та безпечного догляду за пацієнтами з обмеженою мобільністю;
- ролер для ходьби 4Fizio для відпрацювання базових навичок підтримки ходьби та пересування пацієнтів під час догляду;

- ростомір медичний підлоговий Aton для навчання вимірювання антропометричних показників у межах спостереження та моніторингу стану пацієнта;

- рулетка спортивна (стрічка мірна) для вимірювання та оцінювання просторових і функціональних параметрів у процесі догляду та позиціонування.

Зазначене обладнання забезпечує можливість практичного опрацювання тем дисципліни, зокрема формування навичок безпечного догляду за важкохворими та неповносправними особами, організації життєзабезпечення, позиціонування, переміщення, профілактики ускладнень тривалої нерухомості, а також виконання практичних завдань за темами 1.3, 1.4, 2.1–2.4 відповідно до змісту навчальної дисципліни.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення:

- 1) Робоча програма навчальної дисципліни
- 2) Силабус дисципліни
- 3) Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та самостійної роботи
- 4) Перелік основної й додаткової літератури вказано в робочій програмі,

8 Політика дисципліни

Розділ	Зміст
Політика щодо академічної доброчесності	У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, що передбачають самостійне та відповідальне виконання всіх видів навчальних робіт. Подані завдання мають відображати індивідуальний рівень засвоєння матеріалу, уміння аналізувати професійні ситуації догляду та робити обґрунтовані висновки. Виявлення плагіату або інших форм академічної недоброчесності є підставою для незарахування відповідного виду роботи.
Використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань з дисципліни	Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися як допоміжний засіб для пошуку інформації, уточнення термінів або структурування навчального матеріалу. Водночас підсумковий результат завдання має бути наслідком самостійної роботи здобувача з обов'язковим осмисленням, аналізом і адаптацією інформації до тематики догляду за важкохворими та неповносправними. Подання робіт без власного внеску не допускається.
Використання матеріалів з джерел відкритого доступу	Під час підготовки навчальних завдань дозволяється використання матеріалів із відкритих інформаційних ресурсів за умови дотримання вимог академічної доброчесності. Усі запозичені ідеї, положення або дані мають бути коректно оформлені з посиланням на першоджерела відповідно до встановлених правил.
Дотримання принципів та норм етики і професійної	У процесі навчання здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися норм професійної етики та деонтології,

деонтології	проявляти повагу, толерантність і відповідальність у взаємодії з викладачами, одногрупниками та під час обговорення питань, пов'язаних із доглядом за пацієнтами. Очікується коректна поведінка та дотримання академічної культури.
Відвідування	Відвідування лекційних, семінарських і практичних занять є важливою складовою успішного опанування дисципліни, оскільки забезпечує формування професійних знань і практичних умінь. У разі пропуску занять з поважних причин здобувач вищої освіти зобов'язаний завчасно повідомити викладача та виконати завдання для опрацювання пропущеного матеріалу.
Дедлайни	Навчальні завдання мають бути виконані та подані у строки, визначені робочою програмою дисципліни та викладачем. Порушення термінів без поважних причин може призвести до зниження оцінки або незарахування відповідного виду роботи.
Визнання та перезарахування здобувачу результатів навчання з навчальної дисципліни	Результати навчання, здобуті здобувачем вищої освіти в інших закладах вищої освіти або в межах програм академічної мобільності, можуть бути визнані та перезараховані за умови їх відповідності результатам навчання з дисципліни та відповідно до чинних нормативних документів Університету.
Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті	Результати навчання, набуті в процесі неформальної або інформальної освіти, можуть бути зараховані за умови підтвердження їх відповідності результатам навчання з дисципліни та дотримання встановленого в Університеті порядку визнання (платформи: Physiopedia Plus, Академія НСЗУ, Prometheus)
Порядок відпрацювання пропущених занять	Пропущені з поважних причин заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню. Форми та строки відпрацювання визначаються викладачем і можуть передбачати виконання індивідуальних завдань, підготовку письмових робіт або усний захист з відповідної теми.
Оцінювання	Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до затверджених критеріїв і включає результати поточного контролю, проміжного тестування за модулями та підсумкового контролю з дисципліни.

9 Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача

9.1 Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Догляд за важкохворими та неповносправними» здійснюється поетапно протягом усього періоду навчання та передбачає застосування поточного, проміжного й

підсумкового контролю. Підсумковий (семестровий) контроль з дисципліни проводиться у формі заліку.

Поточний контроль орієнтований на визначення рівня засвоєння теоретичних положень дисципліни, активності здобувачів вищої освіти під час занять, а також сформованості практичних умінь і навичок, необхідних для організації догляду за важкохворими та неповносправними особами. Він реалізується в межах семінарських і практичних занять, а також під час перевірки результатів самостійної та індивідуальної роботи.

У процесі поточного контролю враховуються усні відповіді здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях, результати виконання та захисту практичних робіт, а також оцінювання презентацій і рефератів, підготовлених відповідно до тем дисципліни. Проміжний контроль проводиться у формі тестування після завершення кожного змістового модуля та спрямований на перевірку цілісності й системності засвоєння навчального матеріалу.

Результати поточного та проміжного контролю, а також виконання самостійної й індивідуальної роботи враховуються під час визначення підсумкової семестрової оцінки. Здобувач вищої освіти, який за сукупністю результатів не набрав мінімально необхідної кількості балів (60 балів), вважається таким, що не виконав вимоги навчальної дисципліни та має академічну заборгованість.

9.2 Методи контролю та оцінювання

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюються із застосуванням комплексу методів, що дають змогу оцінити рівень сформованості програмних результатів навчання з дисципліни «Догляд за важкохворими та неповносправними». Оцінювання спрямоване не лише на перевірку знань теоретичних основ догляду, а й на визначення здатності здобувачів аналізувати практичні ситуації та приймати обґрунтовані професійні рішення.

Основними методами контролю є усне опитування під час семінарських занять, оцінювання виконання практичних робіт, перевірка письмових і аналітичних завдань, а також оцінювання рефератів і презентацій. Проміжний контроль знань здійснюється шляхом тестування після кожного модуля, що дозволяє перевірити логічність і послідовність засвоєння навчального матеріалу.

Застосування різних методів контролю забезпечує об'єктивну оцінку рівня готовності здобувачів вищої освіти до професійної діяльності у сфері догляду за важкохворими та неповносправними особами, їх уміння діяти безпечно, етично та відповідально, а також здатність інтегрувати теоретичні знання з практичними навичками. Такий підхід сприяє прозорості оцінювання та його відповідності цілям і змісту навчальної дисципліни.

9.3 Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з дисципліни «Догляд за важкохворими та неповносправними» здійснюється відповідно до змісту навчальної дисципліни, форм організації освітнього процесу та очікуваних програмних результатів навчання. Критерії оцінювання спрямовані на визначення рівня засвоєння теоретичних засад догляду, сформованості практичних умінь і навичок, здатності аналізувати стан пацієнта, діяти безпечно, етично та відповідально у професійних ситуаціях.

Оцінювання захисту презентацій, рефератів, аналітичних та узагальнювальних робіт

1 бал – робота має формальний характер; зміст частково відповідає темі; матеріал подано без чіткої структури; відсутні логічні узагальнення та висновки; допущені суттєві помилки у тлумаченні основ догляду; під час захисту здобувач не може пояснити або обґрунтувати подані положення.

2 бали – робота в цілому відповідає темі; основні питання висвітлено, однак аналіз є недостатньо глибоким; структура роботи загалом збережена; можливі неточності у використанні професійної термінології або формулюванні висновків; аргументація під час захисту є обмеженою.

3 бали – робота виконана повністю та відповідає заявленій темі; матеріал викладено послідовно й логічно; продемонстровано розуміння принципів догляду за важкохворими та неповносправними; використано коректну фахову термінологію; висновки є обґрунтованими; здобувач упевнено захищає роботу та аргументує власні рішення.

Оцінювання усних відповідей під час семінарських і практичних занять

1 бал – відповідь неповна та несистемна; основні поняття визначено неточно; відсутнє розуміння зв'язку між теоретичними положеннями та практикою догляду.

2 бали – відповідь у цілому правильна, але недостатньо розгорнута; окремі положення подано без належного пояснення; допускаються неточності у формулюваннях; використовується базова професійна термінологія.

3 бали – відповідь повна, логічно побудована та аргументована; основні поняття розкрито коректно; здобувач демонструє розуміння ролі фізичного терапевта у процесі догляду та здатність аналізувати навчальний матеріал.

Оцінювання доповнень до відповідей

1 бал – доповнення має описовий характер, не містить аналізу або не відображає практичної значущості розглянутого аспекту догляду.

2 бали – доповнення є змістовним, логічно пов'язаним з основною відповіддю, містить пояснення або приклад практичного застосування знань у догляді за важкохворими та неповносправними особами.

Критерії оцінювання практичних (ситуативних кейсів)

Оцінювання практичних робіт здійснюється з урахуванням здатності здобувача аналізувати клінічні та доглядові ситуації, визначати потреби пацієнта, обґрунтовувати заходи догляду, дотримуватися вимог безпеки та професійної етики.

4 бали – практичну роботу виконано самостійно та в повному обсязі; стан пацієнта проаналізовано комплексно; запропоновані заходи догляду є доцільними, безпечними та обґрунтованими; рішення логічно пов'язані з функціональним станом пацієнта; здобувач аргументовано захищає виконану роботу.

3 бали – практичне завдання виконано правильно, однак аналіз або висновки містять окремі неточності; загальна логіка доглядових рішень збережена; обґрунтування заходів є достатнім, але не повністю розгорнутим.

2 бали – завдання виконано частково; аналіз ситуації поверхневий; допущені помилки у визначенні пріоритетів догляду або заходів безпеки; під час захисту здобувач має труднощі з поясненням власних рішень.

1 бал – практичну роботу виконано неповністю; запропоновані дії є необґрунтованими або не відповідають принципам безпечного та етичного догляду; відсутнє розуміння професійної ролі фізичного терапевта у процесі догляду.

Запропоновані критерії забезпечують об'єктивне, послідовне та прозоре оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з урахуванням професійної спрямованості дисципліни та вимог до підготовки фахівців з фізичної терапії та реабілітації.

Критерії оцінювання презентації, доповідей, рефератів, схем

Таблиця 5

Критерії оцінювання презентації, реферату

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
4–5 балів	Мета роботи чітко сформульована та безпосередньо пов'язана з проблематикою догляду за важкохворими та неповносправними особами; завдання логічні, конкретні та повністю реалізовані	Висновки є аргументованими, логічно впливають зі змісту роботи, відображають розуміння потреб пацієнта, принципів безпечного та етичного догляду	Ключові положення відібрані обґрунтовано, розкривають сутність теми, демонструють професійну роль фізичного терапевта у процесі догляду	Робота має чітку, логічно вибудовану структуру; матеріал подано послідовно, з узгодженими переходами між розділами та узагальненням результатів
2–3 бали	Мета загалом відповідає темі, проте сформульована недостатньо конкретно або реалізована	Висновки сформульовані, але не завжди пов'язані з поставленою метою або містять обмежене	Ключові положення визначені, однак подані фрагментарно, без чіткого акценту на	Загальна структура роботи збережена, проте наявні логічні неточності або

	частково; окремі завдання розкриті поверхово	обґрунтування з позицій організації догляду	практичному значенні для догляду за пацієнтом	нерівномірний розподіл матеріалу
1 бал	Мета сформульована нечітко або не відповідає темі; зміст роботи не узгоджений із завданнями дисципліни	Висновки мають загальний характер, не відображають змісту роботи та не пов'язані з проблемами догляду	Ключові положення визначені випадково або відсутні; аналіз доглядових аспектів не проведено	Структура роботи порушена; матеріал подано без логічної послідовності, що ускладнює сприйняття

9.4 Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми підсумкового (семестрового) контролю.

Розподіл балів за темами занять для заліку

Поточне оцінювання та самостійна робота												ПТ	ДБ
Модуль 1					Модуль 2								
	1.1	1.2	1.3	1.4	тест	2.1	2.2	2.3	2.4	тест			
	8	11	11	11	13	7	7	7	7	13	95	5	
Розподіл балів за видами діяльності:													
УО		3	3	3		3	3	3	3		21		
Р			5	5							10		
П	5	5									10		
З	3	3	3	3							12		
ПЗ(СК)						4	4	4	4		16		
	54 бали					41 бал							
	Загальна рейтингова оцінка											100	

Умовні позначення, що використовуються в таблиці:

ДБ – додаткові бали

ПТ – підсумок по темах та СР

УО – усне опитування на практичному занятті

Р – написання реферату

П – створення презентації

З – захист презентації, реферату на практичному занятті

ПЗ(СК) – виконання практичної роботи

Розподіл балів за видами діяльності

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за семестр	Форма контролю
Усне опитування на практичних заняттях	3	7	21	Залік
Підготовка презентацій	5	2	10	
Підготовка рефератів	5	2	10	
Практичне завдання (ситуативний кейс)	4	4	16	
Захист рефератів, презентацій на практичних заняттях	3	4	12	
Тестування	13	2	26	
Додаткові бали за участь в студентських конференціях, круглих столах, тощо	5	1	5	
Разом			100	
Розрахунок балу за залік : 21+10+10+16+12+26+5 = 100				

9.5 Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90 - 100 балів	«зараховано» /«passed»	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80 - 89 балів		Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 - 79 балів		Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 - 74 балів		Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 - 68 балів		Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)

FX	30-59 балів	«не за- раховано»/ «failed»	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29 балів		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

10 Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Bibikova V, Savosko S., Verbitskii V., Semenyk V.,, Resident peritoneal macrophages activity following intracerebral hemorrhage. Reports of morphology. 2026; 1/2. Scopus.
2. Бібікова В.М., Боярчук О.Д., Роль медичної фізіології у медичній реабілітації. Пспективи та іновації науки (серія Медицина) №12, 2025. Фахова стаття.
3. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі [Текст] : навч. посіб. / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін. ; за ред. В.С. Тарасюка. — 3-є вид., перероб. та доп. — К. : Медицина, 2019. — 504 с. + Гриф МОЗ.
4. Бокова, С. І. 4939 Методичні вказівки до практичних занять із дисципліни "Догляд за хворими" [Текст] : для студ. спец. 222 "Медицина", 228 "Педіатрія" денної форми навчання / С. І. Бокова, Г. О. Сумцов. — Суми : СумДУ, 2021. — 72 с.
5. Лавренко, А. В. Догляд за хворими. Практика [Текст] : навч. посіб. / А. В. Лавренко, О. А. Борзих. — Львів : Марченко Т. В., 2023. — 204 с.
6. Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз [Текст] : навчальний посібник / Ю. І. Феценко, В. М. Князевич, О. М. Разнатовська, Н. А. Гріцова. — К. : Медицина, 2017. — 128 с.

Додаткова література

1. Бібікова В.М., Мотивація як фактор відновлення (реабілітації) після гострих порушень мозкового кровообігу (ГПМК). VI Міжнародна науково-практична конференція Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського до 107-ї річниці від дня заснування університету. Тези
2. Савка, Л.С. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка [Текст] : навч. посіб. / Л. С. Савка, Л. І. Разінкова, О. І. Коцар ; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — 4-те вид. — К. : Медицина, 2018. — 600 с. + Гриф МОЗ.
3. Догляд за хворими. Практика [Текст] : підручник / О. М. Ковальова, В. М. Лісовий, С. І. Шевченко та ін. ; За ред.: О.М. Ковальнової, В.М. Лісового, С.І. Шевченка, Т.В. Фролової. — 2-ге вид., випр. — К. : Медицина, 2013. — 488 с. + Гриф МОН; Гриф МОЗ.
4. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації /

за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К.: Медицина, 2017. - 424с.

Інформаційні ресурси.

1. Населення України. Демографічний щорічник. – К.: Держкомстат України. (режим доступу: www.ukrstat.gov.ua)
2. Стратегічне планування в секторі охорони здоров'я в об'єднаних територіальних громадах: метод. посіб./ За ред. О. Писаної]. — К.: – 2019. – 75 с. Режим доступу: pr@u-lead.org.ua Вебсайти: u-lead.org.ua, decentralisation.gov.ua.